

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Декан ІІ медичного факультету
Полковніков Ю.Ф.

«01» червня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Екстрена та невідкладна медична допомога
назва навчальної дисципліни

Підготовки	магістр педіатрії
Галузі знань	22 охорона здоров'я
Спеціальності	228 Педіатрія
Кваліфікації професійної	лікар педіатр

РОЗГЛЯНУТО на засіданні Ради Студентського Самоврядування факультету Протокол №_01/06____ від «_01_»____06_____2021р.	РОЗГЛЯНУТО на засіданні спільної Вченої ради медичних факультетів Протокол №_9____ від «_01_»____06_____2021р.
---	--

Запоріжжя – 2021

1. Загальна інформація про викладачів:

Льовкін Олег Анатолійович - к.мед.н., доцент кафедри медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії, levkin.O.A@zsmu.edu.ua

Міренков Костянтин Володимирович - к.мед.н., доцент кафедри медицини катастроф, військової медицини та нейрохірургії, mirenikov.k@zsmu.edu.ua

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

Назва дисципліни: «Екстрена та невідкладна медична допомога»

Кількість кредитів з дисципліни: 90 годин / 3 кредита ECTS (лекцій – 4, практичних занять – 24, СР, ІР – 62).

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни.

Час проведення навчальної дисципліни - 9-10 семестри.

Місце проведення навчальної дисципліни – база кафедри - КНП «Міська лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги» Запорізької міської ради (вул. Перемоги, 80).

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: біологія, анатомія, фізіологія, фармакологія, біохімія, патологічна анатомія, патологічна фізіологія.

Постреквізити: післядипломна освіта за фахом медицина невідкладних станів, хірургія, анестезіологія, внутрішня медицина.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни - навчальна дисципліна «Екстрена та невідкладна медична допомога» призначена для набування студентом компетенцій:

- Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функції органів та систем із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, медичних та клінічних наук, в умовах комплексності та невизначеності.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії
- Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість робіт, які виконуються
- Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- Здатність провадити безпечну практичну діяльність для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця;
- Збирання медичної інформації про стан пацієнта.
- Оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
- Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги;

- Мати навички надання екстреної медичної допомоги
- Знати етапи медичної евакуації в умовах надзвичайної ситуації; принципи організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців.
- Встановлювати зв'язок з відповідними посадовими особами для забезпечення умов щодо виконання етапів медичної евакуації
- Знати законодавчу базу щодо надання ЕМД. Мати спеціалізовані знання про невідкладні стани; принципи надання екстреної медичної допомоги Вміти визначити невідкладні стани; принципи та тактику надання ЕМД;
- провести організаційні та діагностичні заходи спрямовані на рятування та збереження життя людини
- Обґрунтовано формулювати та довести до пацієнта чи його законного представника необхідність надання невідкладної допомоги та отримати згоду на медичне втручання
- Мати спеціалізовані знання про будову тіла людини, її органів та систем; алгоритми надання ЕМД
- Вміти надавати екстрену медичну допомогу при невідкладному стані.

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни «Екстрена та невідкладна медична допомога»: оволодіння знанням, опанування практичними навичками і вмінням надавати екстрену та невідкладну допомогу постраждалим при критичних станах, травмі, невідкладних станах в умовах мирного часу, надзвичайних ситуаціях та бойових дій на основі вимог підготовки лікаря за фахом.

5.3 Завдання вивчення дисципліни:

- навчити оцінювати критичну ситуацію та вибирати тактику надання екстреної та невідкладної медичної допомоги;
- навчити проведенню первинного огляду постраждалого за схемою «ABCDE» та вторинного огляду «з голови до п'ят»;
- навчити визначати стан хворого за шкалами, обсяг обстеження та клінічний перебіг основних синдромів, що супроводжують тяжкі порушення життєво важливих функцій при невідкладних станах;
- навчити алгоритмам базової та розширеної серцево-легеневій реанімації у дорослих та дітей;
- навчити знанням та практичним навичкам з надання екстреної медичної допомоги при механічних, термічних пошкодженнях, критичної зовнішньої кровотечі;
- навчити відрізняти та надавати екстрену медичну допомогу при різних патогенетичних видах шоку в ранньому періоді;
- навчити сучасним принципам надання екстреної медичної допомоги при травмі, політравмі;
- поглибити знання з фізіології та патофізіології болю, навчити обґрунтовувати призначення наркотичних та ненаркотичних препаратів при травмі;
- навчити алгоритмам надання екстреної медичної допомоги постраждалим при надзвичайних станах в умовах природних та техногенних катастроф;
- навчити алгоритмам первинного медичного сортування великої кількості постраждалих при надзвичайних станах..

5.4 Зміст навчальної дисципліни: Програма навчальної дисципліни складається з одного розділу - 90 годин / 3 кредита ECTS (лекцій – 4, практичних занять – 24, СР, ІР - 62).

Розділ складається з 8 тем.

Тема 1 «Організація надання ЕНМД в Україні. Оцінка ситуації, вибір тактики. Огляд пацієнта. Моніторування стану пацієнта».

Тема 2 «Базова серцево-легенева реанімація у дорослих та дітей з використанням АЗД».

Тема 3 «Розширена серцево-легенева реанімація у дорослих та дітей».

Тема 4 «Невідкладні стани. Основні патогенетичні види шоку. Гостра дихальна недостатність. Отруєння. Принципи надання ЕНМД».

Тема 5 «Травма. Поняття. Класифікація механічної травми. Основні види травм. Сучасні принципи надання ЕНМД при політравмі».

Тема 6 «Бойова травма. Тактична медицина. Особливості надання тактичної ЕМД».

Тема 7 «Надзвичайні стани. Організація надання ЕНМД в Україні при надзвичайних станах. Первинне медичне сортування».

Тема 8. Залік. Оцінювання теоретичних знань (заключне тестування) та практичних навичок (за симуляційними сценаріями).

6. План вивчення навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин				
	Всього	У тому числі			
		Л	Пз	СРС	ІР
1	2	3	4	5	6
Тема 1 «Організація надання ЕНМД в Україні. Оцінка ситуації, вибір тактики. Огляд пацієнта. Моніторування стану пацієнта»	5	2	3	-	10
Тема 2 «Базова серцево-легенева реанімація у дорослих та дітей з використанням АЗД»	5	-	3	2	
Тема 3 «Розширена серцево-легенева реанімація у дорослих та дітей»	5	-	3	2	
Тема 4 «Невідкладні стани. Основні патогенетичні види шоку. Гостра дихальна недостатність. Отруєння. Принципи надання ЕНМД»	5	-	3	2	
Тема 5 «Травма. Поняття. Класифікація механічної травми. Основні види травм. Сучасні принципи надання ЕНМД при політравмі»	5	-	3	2	
Тема 6 «Бойова травма. Тактична медицина. Особливості надання тактичної ЕМД»	7	2	3	2	
Тема 7 «Надзвичайні стани. Організація надання ЕНМД в Україні при надзвичайних станах. Первинне медичне сортування»	5	-	3	2	
Залік. Оцінювання теоретичних знань (заключне тестування) та практичних навичок (за симуляційними сценаріями).	3	-	3	-	
Всього годин	90	4	24	52	10

7. Теми лекцій

№	Тема	Кількість годин
1	Особливості надання медичної допомоги при надзвичайних ситуаціях	2
2	Тактична допомога пораненим у бою	2
Всього годин		4

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва тем	Кількість годин
1	Організація надання ЕНМД в Україні. Оцінка ситуації, вибір тактики. Огляд пацієнта. Моніторування стану пацієнта	3
1.1	Оцінка ситуації та вибір тактики під час надання ЕНМД.	
1.2	Первинний огляд пацієнта за схемою «ABCDE»	
1.3	Вторинний огляд пацієнта «з голови до п'ят»	
1.4	Моніторування стану пацієнта	
2	Базова СЛР у дорослих та дітей з використанням АЗД	3
2.1	Поняття про термінальні стани.	
2.2	Алгоритм базової СЛР у дорослих.	
2.3	Алгоритм базової СЛР у дітей.	
2.4	Робота з автоматичним зовнішнім дефібрилятором.	
3	Розширена серцево-легенева реанімація у дорослих та дітей	3
3.1	Показання та протипоказання для продовження базової СЛР.	
3.2	Алгоритм розширеної СЛР у дорослих та дітей.	
3.3	Оцінка серцевого ритму за допомогою ручного (професійного) дефібрилятора.	
3.4	Медикаментозна підтримка при проведенні СЛР. Шляхи введення препаратів.	
3.5	Усунення причин, які можуть привести до неефективної СЛР.	
3.6	Контроль ефективності проведення розширеної СЛР.	
4	Невідкладні стани. Основні патогенетичні види шоку. Гостра дихальна недостатність. Отруєння. Принципи надання ЕНМД	3
4.1	Шок. Поняття. Загальні механізми розвитку шоку. Основні патогенетичні види шоку.	
4.2	Гостра дихальна недостатність. Клінічна класифікація.	
4.3	Невідкладні стани (анафілаксія, астматичний статус, ТЕЛА, інфаркт міокарда з елевациєю ST, ГКС, інсульт, життєво небезпечні порушення серцевого ритму, отруєння). Алгоритми надання ЕНМД.	
5	Травма. Поняття. Класифікація механічної травми. Основні види травм. Сучасні принципи надання ЕНМД при політравмі	3
5.1	Поняття травми. Класифікація механічної травми.	
5.2	Особливості первинного огляду травмованих постраждалих.	
5.3	Особливості вторинного огляду травмованих постраждалих.	
5.4	Сучасні принципи надання ЕНМД постраждалим з політравмою	
5.5	Сучасні методи іммобілізації при травмі. Методи евакуації	

	постраждалого з транспортного засобу. Правила зняття захисного шолому з голови постраждалого. Методи фіксації шийного відділу хребта. Методи іммобілізації кінцівок та тазу постраждалого.	
5.6	Фіксація постраждалого за допомогою транспортувальної дошки та ременів.	
5.7	Медикаментозна підтримка при травмі.	
6	Бойова травма. Тактична медицина. Особливості надання тактичної ЕМД	
6.1	Епідеміологія бойової травми.	3
6.2	Особливості надання ЕМД при бойовій травмі.	
6.3	Тактична медицина. Особливості надання тактичної ЕМД.	
6.4	Етапи/фази надання тактичної ЕМД.	
6.3	Іноземний досвід надання ЕМД при бойовій травмі. Система ТССС.	
6.4	Методи тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: накладення кровоспинного джгута/турнікету; тампонування рани; накладення тиснучої пов'язки (бандажа).	
7	Надзвичайні стани. Організація надання ЕНМД в Україні при надзвичайних станах. Первинне медичне сортування	
7.1	Поняття про надзвичайні стани.	3
7.2	Медичне сортування за системою «START».	
7.3	Інші системи медичного сортування.	
8	Залік	
8.1	Теоретичне оцінювання (заключне тестування).	3
8.2	Оцінювання практичних навичок за симуляційними сценаріями.	
Всього годин		24

9. Індивідуальні завдання (ІЗ)

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Участь у роботі студентського наукового гуртка.	10
2	Підготовку до участі на студентської науково-практичної конференції.	
3	Підготовку до участі у студентській олімпіаді з дисципліни.	
4	Написання тез.	
5	Написання статей.	
Всього годин		10

10. Самостійна робота студента (СРС)

№ з/п	Теми самостійної роботи студентів	Кількість годин
1	До теми Пз № 1 «Організація надання ЕНМД в Україні. Оцінка ситуації, вибір тактики. Огляд пацієнта. Моніторування стану пацієнта» - Організаційна структура та основні функції центрального рівню державної служби медицини катастроф України. - Організаційна структура та основні функції територіального рівню державної служби медицини катастроф. - Основні накази МОЗ України, які регламентують службу ЕНМД та МК в надзвичайних ситуаціях. - Наказ МОЗ України від 24.09.2020 року N 2179 «Про єдину систему надання екстреної медичної допомоги». - Поняття про екстрену та неекстрену (невідкладну) допомогу. - Загальні принципи, правові та деонтологічні особливості надання ЕНМД. - Документація, яка використовується в роботі лікаря ЕНМД. - Можливі небезпеки під час надання ЕНМД. - Індивідуальні засоби безпеки. - Колективні засоби безпеки.	10
2	До теми Пз № 2 «Базова серцево-легенева реанімація у дорослих та дітей з використанням АЗД» - Концепція «ланцюжка виживання» у дорослих. - Концепція «ланцюжка запобігання смерті» дітей. - Роль диспетчера ЕНМД у проведенні випадковими свідками базової СЛР. - Роль випадкових свідків у проведенні базової СЛР. - Програми навчання базової СЛР в Україні та інших країнах світу. - Правила роботи з автоматичним зовнішнім дефібрилятором. - Реалізація програми застосування АЗД в Україні.	2
3	До теми Пз № 3 «Розширена СЛР у дорослих та дітей» - Відмінність монофазних від біфазних дефібриляторів. - Порівняна характеристика в/в та в/к доступів. - Сучасні методи відновлення дихальних шляхів. - УЗ-візуалізація під час проведення СЛР. - Механічні компресії. - Екстракорпоральна СЛР. - Особливості проведення СЛР у вагітних. - Особливості проведення СЛР при утопленнях. - Особливості проведення СЛР при електротравмі. - Особливості проведення СЛР у хворих з кардіостимулятором.	5

4	До теми Пз № 4 «Невідкладні стани. Основні патогенетичні види шоку. Гостра дихальна недостатність. Отруєння. Принципи надання ЕНМД» 1. УЗ дослідження за протоколом FAST. 2. Особливості ТЕЛА у вагітних. 3. Інвазивні методи лікування аритмії - черезшкірна абляція (показання, протипоказання, ускладнення). 4. Імплантований кардіовертер-дефібрилятор (показання, протипоказання, ускладнення). 5. Особливості надання ЕНМД при анафілаксії. 6. Особливості надання ЕНМД при акушерській кровотечі. 7. Респіраторні розлади у дітей. 8. Антидотна терапія при деяких видах отруєнь.	10
5	До теми Пз № 5 «Травма. Поняття. Класифікація механічної травми. Основні види травм. Сучасні принципи надання ЕНМД при політравмі» 1. Травматична хвороба, періоди травматичної хвороби. 2. Травматичний шок, стадії шоку, надання ЕНМД. 3. Оцінка критичної ситуації та вибір тактики надання ЕНМД при травмі. 4. Особливості вторинного огляду постраждалого «з голови до п'ят». 5. Больовий синдром. Механізм розвитку. Методи лікування. 6. Регіонарна анестезія при травмі. 7. Медикаментозна підтримка при травмі. 8. Інфузійна підтримка при травмі. Гемотрансфузія. 9. УЗД при травмі. 10. Особливості надання ЕНМД при опікової травмі. 11. Особливості надання ЕНМД при ТЧМТ. 12. Травматичний токсикоз (краш-синдром), клінічні ознаки, періоди перебігу захворювання. 13. Переломи кісток тазу, клінічні ознаки, особливості надання ЕНМД. 14. Принципи надання ЕНМД при теплової травмі. 15. Принципи надання ЕНМД при холодової травмі.	10
6	До теми Пз № 6 «Бойова травма. Тактична медицина. Особливості надання тактичної ЕМД» 1. Особливості проведення первинного огляду постраждалого при бойовій травмі. 2. Особливості аналгезії (РА) за ТССС. 3. Особливості аналгезії потерпілого, який у свідомості і все ще здатний битися. 4. Особливості аналгезії потерпілого, який серйозно поранений, болить та він не в змозі воювати. 5. Контроль інфекції в умовах бойових дій. 6. Особливості інфузійної (трансфузія) терапії за ТССС. 7. Особливості гемотрансфузії. 8. Особливості / умови проведення СЛР при бойовій травмі. 9. Особливості сортування постраждалих при бойовій травмі. 10. "Вибухова травма". 11. Особливості інфузійної ресуситації у постраждалих з ТЧМТ при бойовій травмі. 12. Особливості надання ЕНМД : Предмет, що стирчить з рани.	10

7	До теми Пз № 7 «Надзвичайні стани. Організація надання ЕНМД в Україні при надзвичайних станах. Первинне медичне сортування» 1. Правила дотримання стандартних заходів безпеки при наданні ЕМД. 2. Алгоритм первинного медичного сортування за системою «START». 3. Алгоритм первинного медичного сортування за системою «jump START». 4. Алгоритм первинного медичного сортування за системою	5
	«SALT». 5. Сучасні інтегральні системи оцінки важкості постраждалих при політравмі. 6. Шкала ком Глазго. 7. Сучасні інтегральні системи оцінки важкості постраждалих при політравмі, шкала ISS. 8. Сучасні інтегральні системи оцінки важкості постраждалих при політравмі, шкала TS. 9. Поняття про Damage Control. 10. Особливості відновлення прохідності дихальних шляхів у постраждалих під час проведення медичного сортування.	
Всього годин		52

11. Список основної та додаткової літератури

Основна:

1. Екстрена та невідкладна медична допомога: підручник для студентів III–VI курсів медичних факультетів спеціальностей «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія» та які попередньо здобули освітньо-кваліфікаційний рівень «Молодший спеціаліст». Затверджено на засіданні Вченої ради ЗДМУ та рекомендовано для друку і використання в освітньому процесі (витяг з протоколу №5 від 1 грудня 2021 р.) / О.А. Льовкін, В.І. Перцов – Львів: «Магнолія», 2021. – 274 с.
2. Надання екстреної медичної допомоги при критичних станах: навчальний посібник. Рекомендовано Вченою радою ЗДМУ від 21.05.2017 р. / О.А. Льовкін, В.І. Перцов, С.М. Гриценко, Я.В. Телушко, І.О. Анікін / – Запоріжжя, 2017. – 312 с.
3. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. II–IV рівнів акредитації / В. С. Тарасюк [та ін.] ; за ред. В. С. Тарасюка. - 4-е вид., виправл. - Київ : Медицина, 2017. - 528 с.
4. Халмурадов Б. Д. Медицина надзвичайних ситуацій : підручник / Б. Д. Халмурадов, П. Б. Волянський. - Київ : ЦУЛ, 2018. - 208 с.
5. Екстрена та невідкладна медична допомога. Том I: допомога травмованим на догоспітальному етапі: національний підручник / В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, Г.В. Загорій, А.А. Гудима, Н.І. Іскра та ін. – Київ. – 2017. – 504 с.

Допоміжна:

1. European Resuscitation Council, guidelines for resuscitation 2015.
2. Невідкладна військова хірургія / пер. з англ. – Львів, Наутітус, 2015 с.

12. Контроль і оцінка результатів навчання

При оцінюванні студентів приділяється перевага стандартизованим **методам контролю**:

- ✓ тестування (усне, письмове, комп'ютерне);
- ✓ структуровані письмові роботи (протоколи);
- ✓ структурований за процедурою контроль практичних навичок на манекенах та муляжах за симуляційними сценаріями;
- ✓ усне опитування;
- ✓ усна співбесіда.

Види контролю:

- ✓ *Попередній (вхідний) контроль* - є засобом виявлення початкового рівня знань студентів для використання їх викладачем на практичному занятті як орієнтування у складності матеріалу.
- ✓ *Поточний контроль* - здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми.

Форма підсумкового контролю успішності навчання –залік.

Загальна оцінка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

ОЦІНКУ **“ВІДМІННО”** отримує студент, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому студент не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ **“ДОБРЕ”** отримує студент, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ **“ЗАДОВІЛЬНО”** отримує студент, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навичок або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ **“НЕЗАДОВІЛЬНО”** отримує студент, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Таблиця конвертації середньої арифметичної в кількість балів за КМСОНП

Середня арифметична оцінка за п'ятибальною шкалою	Бали ECTS	Середня арифметична оцінка за п'ятибальною шкалою	Бали ECTS
4,97-5	110	3,97-4,0	85
4,93-4,96	109	3,93-3,96	84
4,89-4,92	108	3,89-3,92	83
4,85-4,88	107	3,85-3,88	82
4,81-4,84	106	3,81-3,84	81
4,77-4,8	105	3,77-3,80	80
4,73-4,76	104	3,73-3,76	79
4,69-4,72	103	3,69-3,72	78
4,65-4,68	102	3,65-3,68	77
4,61-4,64	101	3,61-3,64	76
4,57-4,6	100	3,57-3,60	75
4,53-4,56	99	3,53-3,56	74
4,49-4,52	98	3,49-3,52	73
4,45-4,48	97	3,45-3,48	72
4,41-4,44	96	3,41-3,44	71
4,37-4,4	95	3,37-3,40	70
4,33-4,36	94	3,33-3,36	69
4,29-4,32	93	3,29-3,32	68
4,25-4,28	92	3,25-3,28	67
4,21-4,24	91	3,21-3,24	66
4,17-4,20	90	3,17-3,20	65
4,13-4,16	89	3,13-3,16	64
4,09-4,12	88	3,09-3,12	63
4,05-4,08	87	3,05-3,08	62
4,01-4,04	86	3,01-3,04	61
		3,0	60

Індивідуальна робота студентів оцінюється за кожен вид роботи з урахуванням якості її виконання. До 110 максимальних балів можуть додаватись бали за індивідуальну роботу (СНТ, публікації та ін.) – не більше **10 балів**. Конкретна кількість балів за індивідуальну роботу визначається і залежить від рівня, на якому вона виконана (кафедральний, університетський, регіональний, або державний тощо). Заохочувальні бали за рішенням Вченої ради факультету додають до кількості балів з дисципліни студентам, які мають наукові публікації або зайняли призові місця за участь у олімпіаді з дисципліни серед ЗВО МОЗ України та інше.

Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність не менше 110 балів.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму), мають **пройти повторне навчання з відповідного модуля**. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

Конвертація кількості балів з дисципліни у оцінки за чотирибальною шкалою

Кількість балів	Оцінка за чотирибальною шкалою
170-200	Відмінно
140-169,99	Добре
110-139,99	Задовільно
Менше 110	Незадовільно

Студенти, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% студентів
B	Наступні 25% студентів
C	Наступні 30% студентів
D	Наступні 25% студентів
E	Останні 10% студентів

Політика навчальної дисципліни

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.